

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 339.3

Мардус Н.Ю.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічного аналізу та обліку,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ВИЗНАЧЕННЯ ВИДУ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ ТОВАРІВ

Мардус Н.Ю. Визначення виду стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів. У статті здійснено розрахунок прогнозних значень загального зваженого коефіцієнта зміни зовнішніх чинників. Визначено прогнозну величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, зумовлену і не зумовлену впливом зовнішніх чинників за умови збереження наявних тенденцій. Використовуючи результати розрахунків щодо залежності між узагальнюючими коефіцієнтами розвитку та приростом узагальнюючих індикаторів стану, визначено прогнозовану зміну стану внутрішнього ринку за песимістичним та оптимістичним сценаріями за умови реалізації стратегії. Запропоновано підхід до визначення виду стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів, який базується на визначенні стратегічних пріоритетів з урахуванням рівня пріоритетності, що є підґрунтям для розроблення заходів забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів.

Ключові слова: прогноз, ринок, забезпечення, стратегія, розвиток.

Мардус Н.Ю. Определение вида стратегии обеспечения развития внутреннего рынка товаров. В статье осуществлен расчет прогнозных значений общего взвешенного коэффициента изменения внешних факторов. Определена прогнозная величина обобщающих коэффициентов развития, обусловленная и не обусловленная влиянием внешних факторов при сохранении существующих тенденций. Используя результаты расчетов зависимости между обобщающими коэффициентами развития и приростом обобщающих индикаторов, определено прогнозируемое изменение состояния внутреннего рынка по пессимистическому и оптимистическому сценариям при реализации стратегии. Предложен подход к определению вида стратегии обеспечения развития внутреннего рынка товаров, основанный на определении стратегических приоритетов с учетом уровня их приоритетности, что является основой для разработки мероприятий по обеспечению развития внутреннего рынка товаров.

Ключевые слова: прогноз, рынок, обеспечение, стратегия, развитие.

Mardus N.U. Determination of the kind of strategy for ensuring the development of the internal market of goods. The article reveals the relevance of a strategic study of the development of the internal market of goods. To achieve the goal, the calculation of the predicted values of the total weighted factor of the change of external factors was made. Taking into account the determination coefficients defined in the previous papers, it was established what would be the significance of the generalizing coefficients of the development of the domestic market of goods under pessimistic and optimistic scenarios. To this end, a number of steps were taken: 1. The predicted change in external factors is determined, provided that the existing trends (baseline scenario) are preserved, as well as in the pessimistic and optimistic scenarios. 2. The predictive value of generalizing development coefficients, determined by the influence of external factors provided that the existing trends are preserved, is determined. 3. The predictive value of generalizing development coefficients was determined, which was not due to the influence of external factors, provided that the existing trends were preserved. 4. The predictive value of generalizing development coefficients in pessimistic and optimistic scenarios is determined. 5. The predictive value of the integral development coefficient in the pessimistic and optimistic scenarios is determined. There is a need to develop such measures within the framework of strategic provision of the development of the market of goods, the realization of which would allow to prevent negative development of events or at least mitigate their influence. Forecasting changes in the development factors creates the basis for determining the significance of generalizing state indicators and the integral indicator of the domestic commodity market in the forecast period under different scenarios. Using the dependency formulas between the generalizing factors of development and the growth of generalizing state indicators, the predicted change in the state of the domestic market was determined in a pessimistic and optimistic scenario. The results of the study are the basis for developing measures for strategic development of the internal market of goods.

Key words: forecast, internal market, provision, strategy, development.

Постановка проблеми. Актуальність стратегічного забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів є пріоритетним напрямом в економічній науці і практичній діяльності. Особливого значення при цьому набувають питання визначення виду стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів. За прогнозними розрахунками існує небезпека того, що розвиток буде дегресивним, що, своєю чергою, може призвести до погіршення стану ринку товарів, отже, виникає потреба у розробленні таких заходів у рамках стратегічного забезпечення розвитку ринку товарів, реалізація яких дала б змогу не допустити негативного розвитку подій або хоча б пом'якшити їхній вплив.

Огляд (аналіз) останніх досліджень і публікацій. Питання стратегічного дослідження процесів, що виникають на внутрішньому ринку, з використанням методів прогнозування розглядали такі вчені, як В.М. Нижник [1], Д.І. Орлов [2], Н.В. Сіправська [3], О.М. Гайдаєнко [4] та ін. Проте дискусійним питанням, що вимагає дослідження, є визначення виду стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів, яке базується на результатах прогнозування розвитку та стану внутрішнього ринку товарів.

Формулювання завдання дослідження. Мета статті – визначити прогнозовану зміну стану внутрішнього ринку за песимістичним та оптимістичним сценаріями за умови реалізації стратегії та визначити пріоритетний вид стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. З урахуванням коефіцієнтів детермінації, визначених у попередніх працях, було встановлено, яким будуть значення узагальнюючих коефіцієнтів розвитку внутрішнього ринку товарів за песимістичного та оптимістичного сценаріїв. Для цього:

1. визначено прогнозовану зміну зовнішніх чинників за умови збереження наявних тенденцій (базовий сценарій), а також за песимістичним та оптимістичним сценаріями (табл. 1);

2. визначено прогнозу величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, зумовлену впливом зовнішніх чинників, за умови збереження наявних тенденцій:

$$IDf_i = ID_i^0 \cdot Kf \cdot K\Delta f_6, \quad (1)$$

де ID_i – прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови збереження наявних тенденцій; ID_i^0 – значення узагальнюючого коефіцієнта розвитку в попередньому періоді; Kf – коефіцієнт зумовленості впливом зовнішніх чинників; $K\Delta f_6$ – прогнозоване значення загального зваженого коефіцієнта змін чинників зовнішнього середовища за умов збереження наявних тенденцій (за базовим сценарієм).

Прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови збереження існуючих тенденцій становитиме: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру: $IDf_1 = 0,980 \cdot 0,342 \cdot 1,009 = 0,338$; для

Таблиця 1

Розрахунок прогнозних значень загального зваженого коефіцієнта зміни зовнішніх чинників

Чинники	Коефіцієнт вагомості	Коефіцієнт зміни за сценаріями		
		Песимістичний	Базовий	Оптимістичний
Демографічна ситуація	0,028	0,821	1,009	1,309
Міграційна ситуація	0,034	0,007	0,986	1,965
Рівень освіти	0,029	0,928	1,000	1,072
Рівень життя населення	0,029	0,792	1,084	1,750
Охорона здоров'я	0,008	0,914	0,990	1,066
Побутові умови	0,006	0,979	1,003	1,027
Використання ІКТ	0,036	0,883	1,030	1,177
Розширення технологічних можливостей виробництва	0,016	0,844	0,986	1,128
Інноваційна активність	0,004	0,839	1,025	1,210
Інновації у виробництво	0,053	0,567	1,012	1,457
Винахідництво	0,038	0,620	1,091	1,561
Технологічний рівень виробництва	0,084	0,792	1,044	1,297
Зайнятість населення	0,058	0,960	0,999	1,039
Купівельна спроможність населення	0,105	0,821	0,992	1,163
Внутрішнє виробництво	0,060	0,517	1,120	1,724
Інвестиційна активність	0,045	0,738	1,025	1,313
Екологізація економіки	0,020	0,626	1,103	1,581
Енергетична незалежність	0,045	0,906	1,019	1,171
Голосування та підзвітність	0,007	0,870	0,991	1,111
Політична стабільність і відсутність насильства / тероризму	0,067	0,000	0,811	1,622
Ефективність роботи уряду	0,051	0,724	1,015	1,307
Якість регулювання	0,035	0,897	1,007	1,116
Верховенство права	0,052	0,893	0,987	1,081
Боротьба з корупцією	0,089	0,734	1,000	1,266
Загальний зважений коефіцієнт зміни зовнішніх факторів	1,000	0,702	1,009	1,332

Джерело: розраховано автором

узагальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру: $IDf_2 = 0,992 \cdot 0,271 \cdot 1,009 = 0,271$; для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру: $IDf_3 = 1,004 \cdot 0,168 \cdot 1,009 = 0,170$;

3. визначено прогнозу величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлену впливом зовнішніх чинників, за умови збереження наявних тенденцій:

$$IDnf_i = ID_i^{np} - IDf_i, \quad (2)$$

де $IDnf_i$ – прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови збереження наявних тенденцій; ID_i^{np} – прогнозне значення узагальнюючих коефіцієнтів розвитку.

Прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови збереження існуючих тенденцій становитиме: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру: $IDnf_1 = 0,930 - 0,338 = 0,592$; для узагальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру: $IDnf_2 = 0,971 - 0,271 = 0,699$; для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру: $IDnf_3 = 0,955 - 0,170 = 0,785$;

4. визначено прогнозу величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за песимістичним та оптимістичним сценаріями:

$$ID_i^{nec} = \frac{IDf_i}{K\Delta f_i} \cdot K\Delta f_{nec} + IDnf_i, \quad (3)$$

де ID_i^{nec} – величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за песимістичним сценарієм; $K\Delta f_{nec}$ – прогнозоване значення загального зваженого коефіцієнта змін чинників зовнішнього середовища за песимістичним сценарієм.

$$ID_i^{omm} = \frac{IDf_i}{K\Delta f_i} \cdot K\Delta f_{omm} + IDnf_i, \quad (4)$$

де ID_i^{omm} – величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за оптимістичним сценарієм; $K\Delta f_{omm}$ – прогнозоване значення загального зваженого коефіцієнта змін чинників зовнішнього середовища за оптимістичним сценарієм;

4.1. прогнозна величина розвитку за песимістичним сценарієм: для узагальнюючого коефіцієнту розвитку функціонального характеру:

$$ID_1^{nec} = \frac{0,338}{1,009} \cdot 0,702 + 0,592 = 0,827; \text{ для узагальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру:}$$

$$ID_2^{nec} = \frac{0,271}{1,009} \cdot 0,702 + 0,699 = 0,888; \text{ для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру:}$$

$$ID_3^{nec} = \frac{0,170}{1,009} \cdot 0,702 + 0,785 = 0,903;$$

4.2. прогнозна величина розвитку за оптимістичним сценарієм: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру:

$$ID_1^{omm} = \frac{0,338}{1,009} \cdot 1,332 + 0,592 = 1,038; \text{ для узагальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру:}$$

$$ID_2^{omm} = \frac{0,271}{1,009} \cdot 1,332 + 0,699 = 1,058; \text{ для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого}$$

характеру: $ID_3^{omm} = \frac{0,170}{1,009} \cdot 1,332 + 0,785 = 1,010$;

характеру: $ID_3^{omm} = \frac{0,170}{1,009} \cdot 1,332 + 0,785 = 1,010$;

5. визначено прогнозу величину інтегрального коефіцієнту розвитку за песимістичним та оптимістичним сценаріями:

$$ID^{nec} = \sqrt[3]{ID^{nec}_1 \cdot ID^{nec}_2 \cdot ID^{nec}_3}, \text{ або}$$

$$ID^{omm} = \sqrt[3]{ID^{omm}_1 \cdot ID^{omm}_2 \cdot ID^{omm}_3};$$

5.1. прогнозна величина інтегрального коефіцієнта розвитку за песимістичним сценарієм:

$$ID^{nec} = \sqrt[3]{0,827 \cdot 0,888 \cdot 0,903} = 0,872.$$

5.2. Прогнозна величина інтегрального коефіцієнта розвитку за оптимістичним сценарієм:

$$ID^{omm} = \sqrt[3]{1,038 \cdot 1,058 \cdot 1,010} = 1,035.$$

Прогнозування змін коефіцієнтів розвитку створює підґрунтя для того, щоб визначити значення узагальнюючих індикаторів стану та інтегральний індикатор внутрішнього ринку товарів у прогнозованому періоді за різних сценаріїв. Було визначено прогнозовану зміну стану внутрішнього ринку за песимістичним та оптимістичним сценаріями (табл. 2).

Як видно з табл. 2, за песимістичним сценарієм інтегральний коефіцієнт розвитку може знизитися на 0,120 пункти, а за оптимістичним – зрости на 0,043 пункти. Інтегральний індикатор стану внутрішнього ринку товарів може знизитися за песимістичним сценарієм на 0,134 пункти, а за оптимістичним – зрости на 0,027 пункти. Досягнута зміна інтегрального коефіцієнта розвитку та індикатору стану буде залежати від вибраної стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів. Відповідно до розподілу векторів забезпечення за домінуванням має вибиратися функціональна стратегія забезпечення розвитку внутрішнього ринку абсолютного домінування.

Як видно з даних табл. 3, домінантним вектором є забезпечення розвитку функціонального характеру, а умовно-домінантними – забезпечення розвитку структурного та факторно-зумовлюючого характеру. За стратегічними пріоритетами з урахуванням рівня пріоритетності розробляють заходи забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів.

У ході експертного опитування було визначено середню величину зміни узагальнюючих індикаторів розвитку внутрішнього ринку товарів унаслідок реалізації перерахованих заходів. Оскільки більшість ресурсів та зусиль спрямовано на поліпшення коефіцієнтів розвитку функціонального характеру, очікується підвищення значення даного коефіцієнта, що не зумовлено дією зовнішніх чинників, на 18%. За коефіцієнтом розвитку факторно-зумовлюючого та структурного характеру очікується зростання на 9%.

Визначено прогнозу величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлену впливом зовнішніх чинників, за умови збереження реалізації стратегії:

$$IDnf_i^s = IDnf_i \cdot K_i^s, \quad (5)$$

де $IDnf_i^s$ – прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови реалізації стратегії; $IDnf_i$ – прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлена впливом зовнішніх чинників,

Таблиця 2

Результати прогнозування розвитку та стану внутрішнього ринку товарів

Показник	Значення за сценарієм		Відхилення від фактичного значення	
	песимістичний	оптимістичний	за песимістичним сценарієм	за оптимістичним сценарієм
Узагальнюючі коефіцієнти розвитку внутрішнього ринку товарів				
– функціонального характеру	0,827	1,038	-0,153	0,058
– структурного характеру	0,888	1,058	-0,104	0,066
– факторно-зумовлюючого характеру	0,903	1,010	-0,101	0,006
Інтегральний коефіцієнт розвитку	0,872	1,035	-0,120	0,043
Узагальнюючі індикатори стану внутрішнього ринку товарів				
– функціонального характеру	0,146	0,320	-0,148	0,026
– структурного характеру	0,686	0,938	-0,195	0,057
– факторно-зумовлюючого характеру	0,762	0,819	-0,056	0,001
Інтегральний індикатор стану	0,531	0,692	-0,134	0,027

Джерело: розраховано автором

Таблиця 3

Визначення виду стратегії забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів

Вектори забезпечення	Відстань до передового рубежу	Бар'єр подолання ризику	Показник стратегічного орієнтування	Ступінь домінування вектору	Вид стратегії
Забезпечення розвитку функціонального характеру	0,706	0,211	0,917	домінантний вектор	Функціональна стратегія забезпечення розвитку абсолютного домінування
Забезпечення розвитку структурного характеру	0,119	0,170	0,289	умовно-домінантний вектор	
Забезпечення розвитку факторно-зумовлюючого характеру	0,182	0,107	0,289	умовно-домінантний вектор	

Джерело: складено автором

за умови збереження наявних тенденцій; K_i^s – коефіцієнт віддачі від реалізації стратегії за даним узагальнюючим коефіцієнтом розвитку. Прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку, не зумовлена впливом зовнішніх чинників, за умови реалізації стратегії становитиме: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру: $IDnf_1^s = 0,592 \cdot 1,18 = 0,698$; для узагальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру: $IDnf_2^s = 0,699 \cdot 1,09 = 0,762$; для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру: $IDnf_3^s = 0,785 \cdot 1,09 = 0,855$.

Визначимо прогнозу величину узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за песимістичним та оптимістичним сценаріями за умови реалізації стратегії:

$$ID_i^{S_{nec}} = \frac{IDf_i}{K\Delta f_6} \cdot K\Delta f_{nec} + IDnf_i^s, \quad (6)$$

де $ID_i^{S_{nec}}$ – величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за песимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії; $K\Delta f_{nec}$ – прогнозоване значення загального зваженого коефіцієнта змін чинників зовнішнього середовища за песимістичним сценарієм.

$$ID_i^{S_{omm}} = \frac{IDf_i}{K\Delta f_6} \cdot K\Delta f_{omm} + IDnf_i^s, \quad (7)$$

де $ID_i^{S_{omm}}$ – величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за оптимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії; $K\Delta f_{omm}$ – прогнозоване значення

загального зваженого коефіцієнта змін чинників зовнішнього середовища за оптимістичним сценарієм. Прогнозна величина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за песимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії становитиме: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру:

$$ID_1^{S_{nec}} = \frac{0,338}{1,009} \cdot 0,702 + 0,698 = 0,934; \text{ для узагаль-$$

нюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру: $ID_2^{S_{nec}} = \frac{0,271}{1,009} \cdot 0,702 + 0,762 = 0,951$;

для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру:

$$ID_3^{S_{nec}} = \frac{0,170}{1,009} \cdot 0,702 + 0,855 = 0,974. \text{ Прогнозна ве-}$$

личина узагальнюючих коефіцієнтів розвитку за оптимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії становитиме: для узагальнюючого коефіцієнта розвитку функціонального характеру:

$$ID_1^{S_{omm}} = \frac{0,338}{1,009} \cdot 1,332 + 0,698 = 1,145; \text{ для уза-}$$

гальнюючого коефіцієнта розвитку структурного характеру: $ID_2^{S_{omm}} = \frac{0,271}{1,009} \cdot 1,332 + 0,762 = 1,121$;

для узагальнюючого коефіцієнта розвитку факторно-зумовлюючого характеру:

$$ID_3^{S_{omm}} = \frac{0,170}{1,009} \cdot 1,332 + 0,855 = 1,080.$$

Результати прогнозування розвитку та стану внутрішнього ринку товарів за умови реалізації стратегії

Показник	Значення за сценарієм		Відхилення від фактичного значення	
	песимістичний	оптимістичний	за песимістичним сценарієм	за оптимістичним сценарієм
Узагальнюючі коефіцієнти розвитку внутрішнього ринку товарів				
– функціонального характеру	0,933	1,145	-0,047	0,165
– структурного характеру	0,951	1,121	-0,041	0,129
– факторно-зумовлюючого характеру	0,974	1,080	-0,030	0,076
Інтегральний коефіцієнт розвитку	0,953	1,115	-0,039	0,123
Узагальнюючі індикатори стану внутрішнього ринку товарів				
– функціонального характеру	0,234	0,407	-0,060	0,113
– структурного характеру	0,740	0,999	-0,141	0,118
– факторно-зумовлюючого характеру	0,800	0,857	-0,018	0,039
Інтегральний коефіцієнт розвитку	0,591	0,754	-0,074	0,089

Джерело: розраховано автором

Визначимо прогнозу величину інтегрального коефіцієнту розвитку за песимістичним та оптимістичним сценаріями за умови реалізації стратегії:

$$ID^{nec} = \sqrt[3]{ID^{nec}_1 \cdot ID^{nec}_2 \cdot ID^{nec}_3}, \text{ або}$$

$$ID^{omn} = \sqrt[3]{ID^{omn}_1 \cdot ID^{omn}_2 \cdot ID^{omn}_3}.$$

Прогнозна величина інтегрального коефіцієнта розвитку за песимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії становитиме

$$ID^{S_{nec}} = \sqrt[3]{0,934 \cdot 0,951 \cdot 0,974} = 0,953.$$

Прогнозна величина інтегрального коефіцієнта розвитку за оптимістичним сценарієм за умови реалізації стратегії –

$$ID^{S_{omn}} = \sqrt[3]{1,145 \cdot 1,121 \cdot 1,080} = 1,115.$$

Використовуючи формули залежності між узагальнюючими коефіцієнтами розвитку та приростом узагальнюючих індикаторів стану, визначено прогнозовану зміну [5] стану внутрішнього ринку за песимістичним та оптимістичним сценаріями за умови реалізації стратегії (табл. 4).

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Як видно з результатів дослідження, за умов реалізації стратегії зниження інтегрального коефіцієнта розвитку

за песимістичним сценарієм може становити лише 0,039 пункти (для порівняння: за умови відсутності стратегії – 0,120 пункти), а зростання за оптимістичним – 0,123 пункти (за відсутності стратегії – 0,043 пункти). Інтегральний індикатор стану внутрішнього ринку товарів за умови реалізації стратегії може знизитися за песимістичним сценарієм на 0,074 пункти (за відсутності стратегії – на 0,134 пункти), а за оптимістичним – зрости на 0,089 пункти (за відсутності стратегії – на 0,027 пункти). Прогнозована зміна інтегрального коефіцієнта розвитку та індикатора стану за умови реалізації стратегії свідчить про її доцільність та необхідність запровадження.

Якщо всі напрями забезпечення розвитку внутрішнього ринку сприймати як набір стратегічних ініціатив, то до стратегічних пріоритетів першого рівня мають відноситися: забезпечення позитивних та нівелювання негативних змін об'ємно-цінових параметрів внутрішнього ринку; забезпечення позитивних та нівелювання негативних змін рівномірності розподілу товарообороту на ринку за регіонами. Такі ініціативи відповідають умовно-домінантним векторам забезпечення розвитку внутрішнього ринку товарів, яким є забезпечення розвитку структурного та факторно-зумовлюючого характеру.

Список використаних джерел:

1. Нижник В.М. Методи оцінки впливу факторів зовнішнього середовища на бізнес-процеси промислових підприємств. *Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент»*. 2012. Вип. 9 (2). С. 334–345.
2. Орлов Д.І. Проблема аналізу впливу зовнішнього середовища на функціонування організації. *Економіка і менеджмент культури*. 2013. № 1. С. 74–77.
3. Сіправська Н.В. Аналіз та оцінювання впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на діяльність підприємств машинобудування на сучасному етапі. *Галицький економічний вісник*. 2011. № 1 (30). С. 127–132.
4. Гайдаєнко О.М. Застосування кореляційно-регресійного аналізу для прогнозування результатів діяльності підприємства. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки*. 2017. Вип. 1 (13). Ч. 1. С. 16–23.
5. Головач А.В., Захожий В.В., Головач Н.А. Статистичне забезпечення управління економікою. Прикладна статистика : навчальний посібник. Київ, 2005. 333 с.